

SESTŘELY PŘIZNANÉ PŘÍSLUŠNÍKŮM POLSKÉHO VOJENSKÉHO LETECTVA (POLSKIE SIŁY POWIETRZNE)

BĚHEM

POLSKO-UKRAJÍNSKÉ VÁLKY POLSKO-SOVĚTSKÉ VÁLKY 1918-1920

Jan J. Šafařík

<http://aces.safarikovi.org/>

<http://aces.safarikovi.org/>

© 2005-2022 Jan Josef Šafařík

Thu Dec 22 08:27:34 AM CET 2022

Datum	Čas	Sq.	Pilot	Typ letounu	Číslo letounu	Kód. ozn.	Místo	Soupeř	Výsledek	Pilot/Posádka	Jednotka	Číslo letounu	Kód. ozn.	Pozn.
Polsko-ukrajinská válka, 1918-1919														
2.1919		5. esk.	unknown					e/a	jistě		AF of UGA			
24.2.1919		6. esk.	Cagasek, Josef					e/a	jistě		AF of UGA			1.
			Pietruski, Stanisław ^(obs)											
2.1919		5. esk.	Stachurą, Jan				nad Lwowem	Lloyd CV	jistě		AF of UGA			
			Swoszowski, Kazimierz ^(obs)											
29.04.1919	10:00	7. esk.	Steć, Stefan Stanislaw	Fokker E.V./D.VIII	185/18		nedaleko Sokolniku	Nieuport 17	jistě	Rudolfer, F.	AF of UGA			2.
08.05.1919		1. esk. wkp.	Jach, Franciszek					balón	jistě					3.
10.05.1919		7. esk.	Steć, Stefan Stanislaw	Fokker E.V./D.VIII	187/18	No.001	nad městem Stare Siolo	balón	jistě		AF of UGA			

Datum	Čas	Sq.	Pilot	Typ letounu	Číslo letounu	Kód. ozn.	Místo	Soupeř	Výsledek	Pilot/Posádka	Jednotka	Číslo letounu	Kód. ozn.	Pozn.
Polsko-sovětská válka, 1919-1920														
4.1920		13. esk. mysl.	unknown	Albatros D.III			Antonówka, Bobrujská oblast	balón	jistě					
17.4.1920			Ziemiński, Kazimierz					e/a	jistě ?	Širinkin, Aleksej D.				4.
25.4.1920			Dzierzgowski, Michał ^(obs)					balón	poškozen					
			Sielicky, Antoni											
1.5.1920		18. esk. wyw.	Tromszczyński, Eugeniusz ^(obs)					balón	jistě					
			Matecky, Jan											
			Karaś, Edward ^(obs)											
3.5.1920		14. esk. wyw.	Ładoga, Czesław					Nieuport	jistě					5.
06.05.1920		19. esk. mysl.	Mroczkowski, Antoni	Spad VII			okolí Borysowa	Nieuport	jistě					6.
10.05.1920		12. esk. wyw.	Jach, Franciszek				letišťe Sołtanówka	Nieuport	jistě					7.
10.05.1920		18. esk. wyw.	Miklasiewicz, Władysław					Farman	přinucen přistát					
			Wiśniewski ^(mech)											
14.05.1920	7:00~	19. esk. mysl.	Pawlikowski, Stefan	Spad VII			nad Borysovem-řeka Berezyna	Spad VII	poškozen	Petrov, Nikolaj				
17.05.1920		19. esk. mysl.	Pawlikowski, Stefan	Spad VII			nad Pryjamino	balón	jistě	Banker, A. Gavrilov	25. balónový oddíl			14.
19.05.1920		19. esk. mysl.	Mroczkowski, Antoni	Spad VII			nad Pryjamino	e/a	přinucen přistát					8.
19.05.1920		13. esk. mysl.	Patalas, Ludwik	Albatros D.III			Steroszejka - Homicze - - Mohylewsko	Nieuport 24	jistě ?	Sapožnikov, Grigorij		Nr. 2228		9.
20.05.1920	~12:00~	19. esk. mysl.	Pawlikowski, Stefan	Spad VII				balón	jistě ve spol.		25. balónový oddíl			10.
20.05.1920	~12:00~	19. esk. mysl.	Turowski, Władysław	Spad VII				balón	jistě ve spol.		25. balónový oddíl			10.
20.05.1920	19:10-20:35	13. esk. mysl.	Norwid-Kudło, Edmund	Albatros D.III			Jakszyce	Nieuport	jistě					
20.05.1920		10. esk.	Rymkiewicz, Stanisław					balón	poškozen					
28.05.1920		19. esk. mysl.	Pawlikowski, Stefan	Spad VII			nad Borysovem	e/a	jistě ve spol.	Jekatov				11.
28.05.1920		19. esk. mysl.	Guttmejer, Eugeniusz	Spad VII			nad Borysovem	e/a	jistě ve spol.	Jekatov				11.
20.-30.5.1920		13. esk. mysl.	Patalas, Ludwik	Albatros D.III				e/a	přinucen přistát					
20.-30.5.1920		13. esk. mysl.	unknown	Albatros D.III				e/a	přinucen přistát					
20.-30.5.1920		13. esk. mysl.	unknown	Albatros D.III				e/a	přinucen přistát					
20.-30.5.1920		13. esk. mysl.	unknown	Albatros D.III				e/a	přinucen přistát					
13.06.1920		II. BA	Lubański, Bronisław					e/a	poškozen					12.
			Trawiński											
18.06.1920			Kossowski, Jerzy					e/a	přinucen přistát					13.
21.06.1920		18. esk. wyw.	Matecki, Jan					balón	poškozen					
			Karaś, Edward ^(obs)											
18.08.1920		19. esk. mysl.	unknown	Spad VII			oblast Mińska Mazowieckiego	Nieuport	poškozen ve spol.	Ivanov				
18.08.1920		19. esk. mysl.	unknown	Spad VII			oblast Mińska Mazowieckiego	Nieuport	poškozen ve spol.	Ivanov				
18.08.1920		19. esk. mysl.	unknown	Spad VII			oblast Mińska Mazowieckiego	Nieuport	poškozen ve spol.	Ivanov				
21.09.1920		18. esk. wyw.	Halewski, Tadeusz					balón	jistě					
			Moszczeński, Lucjusz ^(obs)											
01.10.1920		16. esk.	Dziama, Teofil					e/a	přinucen přistát					
			Romanowski, Antoni ^(obs)											
03.04.1905		10. esk.	Wyrzykowski, Jan				na trase Rzeczyca-Homel	balón	poškozen					

Poznámky:

1. Pozorovatel Pchor. Stanisław Pietruski ostřeloval ukrajinský letoun, kterému prostřelil palivovou nádrž. Ukrajinský pilot byl donucen přistát. Při přistání však svůj letoun zničil.
2. Pilot zasaženého letounu F. Rudolfer dokázal ze zasaženým letounem nouzově přistát na letišti v Krasnem. Podle mnohých polských pramenů se mělo jednat o první vzdušné vítězství dosažené pilotem Polského vojenského letectva.
3. Pilot Ppor. Franciszek Jach byl však v tomto letu sám zasažen ukrajinskou protivzdušnou obranou a dostal se do zajetí, ze kterého byl propuštěn po měsíci.
4. Sovětský pilot Aleksej Dmitrijevič Širinkin dokázal se svým letounem bezpečně přistát. Navíc poškození jeho letounu nebylo způsobeno v důsledku leteckého souboje.
5. Některé prameny uvádějí, že k danému sestřelu došlo 1. května 1920 (Morgała, Andrzej: *Samoloty wojskowe w Polsce 1918-1924*, Bellona Lampart, Warszawa 1997).
6. Podle polských pramenů sovětský pilot zahynul. Sovětské prameny to však nepotvrzují (Kondratjev, W. - Chajrulin, M.: *Lotnictwo w wojnie Domowej*, Moskva 2000).
7. Sovětské prameny tento souboj nepotvrzují.
8. Sovětské prameny tento incident nepotvrzují (Kondratjev, W. - Chajrulin, M.: c.d.).
9. Polský pilot Sierż. L.Patalas z 13. esk. myśl. Svedl souboj se sovětským pilotem Grigorijem Stěpanovičem Sapošnikovem, přičemž ve skutečnosti byl souboj "nerozhodný".
10. Některé prameny uvádějí datum 22. května 1920 (Łydźba, Łukasz: *Majowe boje 19. eskadry*, in *Lotnictwo z szachownica*, Nr. 14) nebo 29. května 1920.
11. Některé prameny uvádějí, že se jednalo o jistý sestřel. Sovětský pilot se však dolétl se svým letounem na vlastní letiště. Jeho letoun byl navíc poškozen ne z důvodu leteckého boje, ale spíše z důsledků manévrování.
12. Posádka pozorovacího balónu Ppor. Bronisław Lubański a ppor. Trawiński z II Baonu Aeronautycznego svedla souboj s bolševickým letounem, který nakonec poškodila a donutila k přistání.
13. Mjr pil. Jerzy Kossowski napadl a přinutil k přistání sovětský letoun. Ten se po přistání pokusil o opětovný vzlet. Proto mjr. Kossowski shodil dvě bomby.
14. Některé prameny uvádějí datum 18. května 1920 (Kondratjev, W. - Chajrulin, M.: c.d.).

AF of UGA : Air Force of Ukrainian Galician Army
II. BA: II Baon Aeronautyczny
7. esk. : No 7 Eskadra Myśliwska "Kosciuszko"
esk. myśl.: Eskadra Myśliwska
esk. wyw.: Eskadra Wywiadowcza

Prameny a literatura:

- [1] Researcher Franek Grabowski.
- [2] Baczkowski, Wiesław: *Samolot myśliwski SPAD VII-XIII*, Typy broni i uzbrojenia 114, Wydawnictwo Ministerstwa Obrony Narodowej, Warszawa 1987.
- [3] Butkiewicz, Jerzy: *Kazimierz Schmidt*, in *Lotnictwo z szachownica*, No. 13.
- [4] Charuk, Andrej: *Aviatsiya Ukrainskoi Galitskoi Armii*, in *Istorija Aviaciji*, No. 6, 2002.
- [5] Cynk, Jerzy B.: *History of the Polish Air Force 1918-1968*, Osprey Publications Ltd., 1972, Reading, Berkshire.
- [6] Cynk, Jerzy B.: *The Polish Air Force At War, The Official History, Vol. 1 1939-1943*, Schiffer Publishing Ltd. 1998.
- [7] Gaweda, Marcin: *MiG-29 w konflikcie o Donbas*, in *Lotnictwo Aviation International*, Vol. 4, Nr. 2 (30), Luty 2018.
- [8] Goworek, Tomasz: *Pierwsze samoloty myśliwskie lotnictwa polskiego*, Aerohobby, Wydawn. Czasopism i Książek Technicznych, Warszawa 1991.
- [9] Kondratjev, W. – Chajrulin, M.: *Lotnictwo w wojnie Domowej*, Moskwa 2000.
- [10] Koniarek, Jan: *The Polish Air Force 1918-1945*, Squadron/Signal Publications 1994.
- [11] Kopański, Tomasz: *Pierwsze zwycięstwo białoczerwonej*, in *Skrzydłata Polska*, Nr. 3, 1993, s. 49-50. [N]
- [12] Kopański, Tomasz: *16 (39) Eskadra Wywiadowcza 1919-1920*, Wydawnictwo KWN, Warszawa 1994. [N]
- [13] Kopański, Tomasz: *Walka powietrzna na bolszewickim froncie*, in *Lotnictwo z szachownicą*, Nr. 03, 2002.
- [14] Kopański, Tomasz J.: *Lotnictwo polskie w wyprawie wileńskiej i obronie Wilna - kwiecień - maj 1919r.*, in *Lotnictwo Wojskowe*, Nr. 01, 2004.
- [15] Kopański, Tomasz J.: *Lotnictwo w walkach pod Szacilkami w kwietniu 1920r.*, in *Lotnictwo Wojskowe*, Nr. 03, 2004.
- [16] Kulczyński, Robert: *15. Eskadra Myśliwska, Działalność 15. Eskadry Myśliwskiej w ostatnim miesiącu wojny polsko-bolszewickiej*, in *Aeroplan - Ilustrowany magazyn lotniczy*, Nr. 1 (136), 2019.
- [17] Łydźba, Łukasz: *II Wielkopolska Eskadra Lotnicza (13 Eskadra Myśliwska)*, in *Lotnictwo z szachownicą*, Nr. 07.
- [18] Łydźba, Łukasz: *Majowe boje 19. eskadry*, in *Lotnictwo z szachownicą*, Nr. 14.
- [19] Łydźba, Łukasz: *Majowe boje 19. Eskadry Myśliwskiej*, in *Technika Wojskowa Historia*, No. 3 (57), 2019.
- [20] Malinowski, Tadeusz: *Stefan Stec*, in *Skrzydłata Polska*, No. 08, 1989.
- [21] Michl, Jan: *Čech Josef Cagásek v bojích o Lvov*, in *Military rebue*, No. 4, 2022.
- [22] Morgała, Andrzej: *Samoloty wojskowe w Polsce 1918-1924*, Bellona Lampart, Warszawa 1997. [N]
- [23] Niestrawski, Mariusz: *Szachownice nad Galicją i Wołyliem, Lotnictwo Wojska Polskiego w wojnie z Ukraińcami*, in *Lotnictwo Aviation International*, Vol. 3, Nr. 7 (23), Lipiec 2017.
- [24] Niestrawski, Mariusz: *Szachownice nad Galicją i Wołyliem, Lotnictwo Wojska Polskiego w wojnie z Ukraińcami*, część 2, in *Lotnictwo Aviation International*, Vol. 3, Nr. 9 (25), Wrzesień 2017.
- [25] Niestrawski, Mariusz: *Lotnictwo Wojska Polskiego w pierwszym roku wojny polsko-bolszewickiej, Polskie skrzydła w pierwszej konfrontacji z czerwonymi gwiazdami*, in *Lotnictwo Aviation International*, Vol. 3, Nr. 11 (27), Listopad 2017.
- [26] Niestrawski, Mariusz: *Polskie lotnictwo na szlaku Bolesława Chrobrego*, Część 1, in *Lotnictwo Aviation International*, Vol. 4, Nr. 1 (29), Styczeń 2018.
- [27] Niestrawski, Mariusz: *Polskie lotnictwo na szlaku Bolesława Chrobrego*, Część 2, in *Lotnictwo Aviation International*, Vol. 4, Nr. 2 (30), Luty 2018.
- [28] Olejko, Andrzej: *Udział lotnictwa w wojnie polsko-ukraińskiej 1918-1919r.*, in *Lotnictwo*, No. 11, 2008.
- [29] Olejko, Andrzej: *Porca Madonna, kde je moja diabol?*, in *Militaria XX wieku*, Nr. 5 (26), 2008.
- [30] Olejko, Andrzej: *Z szachownicą przeciwko tryzubowi i „czerwonym” - czyli wojna w powietrzu na wschodnich kresach w 1919 r., Część I - lotnicza epopeja Galicji*, in *Militaria XX wieku*, Nr. 3 (78), 2017.
- [31] Olejko, Andrzej: *Galicyjskie niebo 1919, Od operacji „Jazda” po genezę decydującej ofensywy przeciwko Ukraińskiej Halickiej Armii*, in *Militaria XX wieku*, Wydanie Specjalne Nr. 2 (60), 2018.
- [32] Pawlak, Jerzy: *Polskie Eskadry w Latach 1918 - 1939*, Wydawnictwo Komunikacji i Łacności, 1989.
- [33] Pietruski, Stanisław: *Lwowskie loty*, in *Lotnictwo z szachownicą*, Nr. 01, 2002.
- [34] Pietruski, Stanisław: *Lwowskie loty*, część 2, in *Lotnictwo z szachownicą*, Nr. 02, 2002.
- [35] Przedpełski, Andrzej: *Lwowskie początki*, in *Skrzydłata Polska*, Nr. 02 (2448), 2017.
- [36] Romeyko, M.: *Ku czci poległych lotników*, Księga pamiątkowa, Warszawa 1933.
- [37] Shores, Christopher: *Air Aces*, Presidio Press, Novato, CA, 1983.
- [38] Sikora, Piotr: *Asy polskiego lotnictwa*, Oficyna Wydawnicza Alma-Press, Warszawa, 2014.
- [39] Skulski, Przemysław - Sankowski, Wojciech: *Asy Wojny 1914-1918*, Ace Publication 1994.

- [40] Šťastný Petr: *Američtí orli v Polsku*, Kościuskova eskadra 1919-1921, in *Valka Revue*, leden-únor 2016.
- [41] Tarkowski, Krzysztof A.: *Lotnictwo polskie w wojnie z Rosją sowiecką 1919-1920*, WKiŁ, Warszawa 1991. [N]
- [42] Tesař, Petr Aharon: *Dědictví 1. BAG aneb Nieuporty 23 a Spad VII Kozakovovy 1. bojevoj aviagruppy po rozpadu ruského letectva*, in *Letectví + kosmonautika*, No. 18, 2003.
- [43] Zahálka, Jan - Tesař, Petr Aharon: *Stefan Stec - legendární postava polského letectví (jehož zásluhou se polským výsostným znakem stala červenobílá šachovnice) jako eso 1. světové války*, in *Historie a plastické modelářství*, No.07, 1993.
- [44] Zieliński, Józef - Wójcik, Waldemar: *Lotnicy - Kawalerowie Orderu Wojennego Virtuti Militari, Wojna bolszewicka 1919-1920*, Wydawnictwo Adam Marszałek, 2005. [N]
- [45] (jrk): *Stefan Stanislaw Stec (1889-1921)*, *Mała Encyklopedia Lotników Polskich*, in *Skrzydłata Polska*, No. 32, 1988.
- [46] *Franciszek Jach*, WikipediA, Wolna encyklopedia, http://pl.wikipedia.org/wiki/Franciszek_Jach.
- [47] Gleize, Jean-Paul: *Aces*, <http://jjpgleize.club.fr/aces/homeaces.htm>.
- [48] *Historia Lotnictwa Polskiego*, http://www.boris.elknet.pl/av_hist/index.php?position=0.8.
- [49] *Kazimierz Swoszowski*, WikipediA, Wolna encyklopedia, http://pl.wikipedia.org/wiki/Kazimierz_Swoszowski.
- [50] Magnus, Allan: *Air Aces Home Page*, <http://users.accesscomm.ca/magnusfamily/airaces1.htm>.
- [51] *Mroczkowski Antoni Ernest*, <http://www.samolotypolskie.pl/samoloty/1915/126/Mroczkowski-Antoni-Ernest>.
- [52] *Stanisław Pietruski*, WikipediA, Wolna encyklopedia, http://pl.wikipedia.org/wiki/Stanisław_Pietruski.
- [53] *Stefan Pawlikowski*, WikipediA, Wolna encyklopedia, http://pl.wikipedia.org/wiki/Stefan_Pawlikowski.
- [54] *Stefan Stec*, WikipediA, Wolna encyklopedia, http://pl.wikipedia.org/wiki/Stefan_Stec.
- [55] *Wojna polsko-ukraińska 1918-1919*, <http://www.przestworzadws.netlook.pl/viewtopic.php?t=1244>.
- [56] *Zwycięstwa i porażki w walkach powietrznych wojny 1919-1920*, <http://www.przestworzadws.netlook.pl/viewtopic.php?t=1243>.